

Det kongelige helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Oslo 1. okt 2019

Høringssvar – Innføring av spesialistgodkjenning for sykepleiere med graden master i avansert klinisk allmennsykepleie

Norges Optikerforbund takker for å være på høringslisten. Vi støtter forslaget i høringen, men vil gjerne komme med kommentarer og innspill.

Det er behov for å styrke kompetansen og tjenestetilbudet innen ulike deler av helsetjenesten, blant annet ved å la flere helsepersonellgrupper ta ansvar på selvstendig grunnlag.

Avansert klinisk sykepleie som en del av tjenestetilbudet

I høringen pekes det direkte på kommunal helse- og omsorgstjeneste og behovet for å få flere sykepleiere med masterutdanningen i avansert klinisk sykepleie (AKS) inn som en del av tjenestetilbudet. Helse- og omsorgsdepartementet signaliserer at utdanningen anses som spesielt samfunnstjenlig ved å gi en offentlig spesialisttittel.

Norges Optikerforbund støtter at sykepleiere med AKS får en offentlig godkjent spesialisttittel. Dette vil bidra til å stimulere til gjennomføring av utdannelsen, ansettelse i kommunene og derved styrke og forbedre det kommunale helse- og omsorgstilbudet.

I fremtidens helsetjeneste er det behov for at flere yrkesgrupper ved siden av legene både diagnostiserer og behandler. Fremtidens helsetjeneste fordrer samarbeid samt anerkjennelse av kunnskap og kompetanse på tvers av profesjonene til det beste for pasientene. Høringsforslaget vil bidra til et større mangfold i helsetjenestetilbudet.

I høringsnotatet poengteres det spesielt at spesialistgodkjenningen vil kunne brukes til å forbeholde AKS-sykepleierne visse arbeidsoppgaver/-funksjoner, slik det er gjort for leger. Norges Optikerforbund ønsker å poengtere at vi i fremtidens helsevesen har behov for flere ulike helseprofesjoner med adekvat kunnskap for å ivareta pasientenes behov. Rettigheter for utøvelse av helsetjenester bør i størst mulig grad baseres på kunnskapsgrunnlag, og ikke være rent tittelbasert.

Primærhelsemeldingen

I Stortingets behandling av Stortingsmelding 26 (2014-2015): Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet, ble optikere omtalt.

En samlet Helse- og omsorgskomite mente at det er viktig med kompetanse i kommunen som i større grad enn i dag øker tilgjengeligheten og bedrer tilbudet, også når det gjelder optikere.

For å bidra til mer helhetlig tilbud, mindre ventetid og effektive tjenester for pasienter med hørsels- eller synsproblemer, kan i tillegg til øre- nese- hals og øyeleger, yrkesgrupper som audiografer og optikere være viktige bidragsytere, bemerket komiteen.

Et flertall i Helse- og omsorgskomiteen påpekte at tap av hørsel og syn ikke prioriteres. Det samme flertallet sier at det bør etableres systematisk oppfølging av syn og øyehelse samt at syn og øyehelse bør bli en del av primærhelsetilbudet. Det poengteres at bruk av optikere kan øke tilgjengeligheten og avlaste spesialisthelsetjenesten.

Stortingets arbeid med fremtidens primærhelsetilbud viser at det innenfor syn og øyehelse er politisk ønske og vilje til å flytte deler av tjenestene fra spesialisthelsetjenesten og nærmere der folk bor, på liknende måte som AKS-sykepleierne nå skal få mer ansvar og flere selvstendige arbeidsoppgaver.

Utfordringer innen øyehelse

Norges Optikerforbund vil minne Helse- og omsorgsdepartementet om at da optikere ble fratatt sin spesialitet innen kontaktlinsetilpassing var det diskusjon rundt optikers utdanning og helsetjenestemessige løsninger som likner på intensjonene i AKS-modellen.

Flere av de fremtidige utfordringene som skisseres i høringen innen kommunal helse- og omsorgstjeneste og som skal løses via AKS, har fellestrekk med utfordringene innen øyehelse.

Stortingets utredningsseksjon har på vegne av Ruth Grung (Ap) sett på optikers rolle og sier følgende om refusjonsberettigede tjenester hos optiker:

Å innføre en takst for at skoleelever, eldre og mennesker med synsrelaterte komplikasjoner som følge av sykdom kan få dekket deler av sine kostnader når kontroll eller behandling skjer hos optiker, vil trolig kunne redusere antall konsultasjoner i spesialisthelsetjenesten ytterligere.

Utredningskomiteen peker på nytteverdien at optiker bidrar i større grad blant den unge og voksne delen av befolkningen for å sikre befolkningen tilgang til øyehelsehjelp i fremtiden, en helsetjeneste som allerede i dag er en knapphetsressurs.

Norges Optikerforbund ønsker å diskutere en utvidelse av optikers ansvarsområde med departementet der samfunnsnyttene av å fordele deler av øyehelseansvaret fra spesialisthelsetjenesten til optiker som en del av primærhelsetjenesten står sentralt.

På lik linje med masterutdanning i avansert klinisk sykepleie (AKS) kan en se for seg en mastergrad i avansert klinisk optometri (AKO) for å løse utfordringer innen syn og øyehelse. Innen optometri skjer dette internasjonalt, og bør også skje i Norge.

Dette vil på samme måte som ved innføring av AKS gi nødvendige øyehelsetjenester nærmere der folk bor, til en god kvalitet og til lavere kostnader for samfunnet.

Vennlig hilsen

Hans Torvald Haugo
Generalsekretær
Norges Optikerforbund